

**Seletuskiri toetatavate tegevuste eelarvele
perioodil 01.01.–31.12.2026**

1.1. Toetatav tegevus 2.1: Spetsialistide koostöömudel keskmise ja kõrge riskikäitumisega noorte toetamiseks

1.1.1. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida nr 1.1.1.1)

2026. aastaks on „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamisega seotud projektimeeskonna otseseid personalikulusid (projektijuhi ja kahe piirkondliku (Lõuna- ja Ida-Eesti piirkond ning Põhja- ja Lääne-Eesti piirkond) koordinaatori ja võrgustiku mentori palgakuludeks) planeeritud **114007,20** eurot.

1.1.2. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise muud kulud (eelarve tabeli rida nr 1.1.1.2)

Arenduskuludeks on 2026. aastal planeeritud **3200** eurot. See on kavandatud mõjude hindamise mudeli väljatöötamise (sh nõustamiskulu jms), „Ringist välja“ koostöömudeli infopäevade, seminaride, konverentsi läbiviimise (ruumi rent, esitlustehnika, toitlustamine, koolitajate kulu vms) ning koostöömudeliga seotud juhend- ja koolitusmaterjalide koostamise, tiražeerimise või avaldamise (ekspertide tasu, kujundus ja selleks vajaliku tarkvara litsentsitasu, tõlkimine, keeleteoimetus, vms), samuti projektimeeskonna, kohaliku tasandi spetsialistide ja kolmandate isikute seminaridel või konverentsidel osalemise jaoks.

2026. aastal on kohalikul tasandil koostöömudelit rakendavatele ja rakendama asuvatele kohaliku tasandi spetsialistidele (sh projektimeeskonnale) koolituskuludeks, sh seminaride, infopäevade vms läbiviimiseks (koolitajad, koolitusmaterjalid, õppematerjalid, esitlustehnika, transport, ruumi rent, toitlustus, tõlgid, vms sh lähetused, majutus) ja õppevisiitidega seotud kuludeks planeeritud **19 500** eurot.

Kohalikul tasandil koostöömudelit rakendavatele ja rakendama asuvatele kohaliku tasandi spetsialistidele (sh projektimeeskonnale) kovisioonide ja nõustamiste kuludeks (sh ekspertnõustamised ja erikulu noore toetamiseks, sh kogemusnõustamine) ning koostöögruppide toetamiseks on 2026. aastaks planeeritud **6 700** eurot.

2026. aastaks on „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise muudeks kuludeks planeeritud **29 400** eurot

Tegevuse 2.1 elluviimiseks 2026. aastal on planeeritud kokku 160 508,28 eurot, millest 17101,08 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.2. Toetatav tegevus 2.2: Koolitused ennetusalase kompetentsi arendamiseks ning riskikäitumisega noorte toetamiseks

1.2.1. Ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.2.1.1)

2026. aastaks on ennetuskoolituste arendamise ja elluviimisega seotud otseseid personalikulusid (projektijuhi, koolitusspetsialisti, haridustehnoloogi ning vanemspetsialisti palgakuludeks) planeeritud **57 720** eurot.

1.2.2. Ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.2.1.2)

2026. aastaks on koolitajate andragoogilise ja sisulise pädevuse tõstmiseks ning ühise teadmiseruumi loomiseks mõeldud koolituste ja supervisioonide kuludeks planeeritud **17 802,45** eurot.

Ennetuskoolituste läbiviimise koolitajate tasudeks on partner planeerinud **61 694,15** eurot, koolituste läbiviimise korralduslikeks kuludeks ning koolitusmaterjalide, sh koolitajate juhendmaterjali, koostamiseks on planeeritud **32 375,78** eurot. Sobivate hindamisvahendite kohandamise, rakendamise ja mõju hindamisega seotud kuludeks on kavandatud **5 006,70** eurot.

2026. aastaks on ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise muudeks kuludeks planeeritud kokku **116 879,08** eurot.

Tegevuse 2.2 elluviimiseks 2026. aastal kulub 183 257,08 eurot, millest 8 658,00 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.3. Toetatav tegevus 2.3: Alkoholi ja teiste uimastitega seotud kahjude ja riskikäitumise vähendamise kompetentsi loomine

1.3.1. Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.3.1.1)

Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otseseid personalikulusid (projektijuhi ja koolitusspetsialisti palgakuludeks) on 2026. aastaks planeeritud **39 600** eurot.

1.3.2. Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.3.1.2)

2026. aastaks on planeeritud sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise (edaspidi Teadlikult turvalisem -sekkumisprogrammi) muudeks kuludeks **60 904,00** eurot.

Teadlikumalt turvalisem sekkumisprogrammi materjalide tõlkimiseks, juhendmaterjali täiendamiseks vastavalt õigusanalüüsi tulemustele, keeleteoimetamiseks, kujundamiseks ja trükkimiseks (sealhulgas erinevate töövahendite, ankeetide, skaalade ja teavikute loomiseks), materjalide levitamiseks KOV-ide tasandil, töökohtumiste ja seminaride korraldamiseks KOV-ide spetsialistide ning Teadlikult Turvalisem sekkumisprogrammi töörühmadega on planeeritud **2 000** eurot.

Koolitusmaterjalide (sh ülesanded ja testid) väljatöötamiseks ja kaasajastamiseks sisuekspertide kaasamiseks, materjalide tõlkimiseks (nii eesti kui vene keelde ja/või inglisekeelde) ja keeleliseks toimetamiseks ning veebipõhiste interaktiivsete e-õppematerjalide loomiseks (nt õppevideod, visualiseeritud algoritmid, joonised) ning õppedisaineri/haridustehnoloogi tasuks on planeeritud **30 000** eurot.

Teenindajatele ja meelelahutustöötajatele suunatud e-koolituste (e-koolituste haldamine, Tervise Arengu Instituudi Teadlikult turvalisem veebilehe ülalhoidmine ja hooldus, õppekeskkonna litsentsitasu), ning e-koolitusele järgnevate praktiliste e-seminari (koolitajate tasud, koolitusmaterjalid, läbiviimise kuludeks on planeeritud **10 704** eurot.

Koolituste läbiviimiseks järelevalve ametnikele (politsei ja KOV) on kavandatud **10 200** eurot (koolitajate tasud, koolitusmaterjalid, ruumi rent, toitlustamine jne).

Teadlikult turvalisem sekkumisprogrammiga seotud jaotusmaterjalide (nt postrid, kleepsud, sildid, teavikud jms, sh abi saamise võimaluste kohta) valmistamiseks (sh kujundamine ja tiražeerimine) ning alkoholi tarvitamise ja müügikeskkondades levitamiseks on kavandatud 2026. aastal **3 000** eurot.

Kogukonna mobiliseerimiseks vajalike kommunikatsioonitegevuste (sh Teadlikult Turvalisem veebikeskkonna arendamine ja haldamine, teavitustegevused ning teavikute ja töövahendite kujundamine ja tootmine) elluviimiseks on 2026. aastaks planeeritud **5000** eurot.

1.3.3 Sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.3.2.1).

2026. aastaks on planeeritud analüütiku palgakulu **19 200** eurot.

1.3.4 Sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.3.2.2).

2026. aastaks on planeeritud kulusid sekkumisprogrammi hindamiseks (baastaseme mõõtmine uutes II vahetuse TAP KOV-ides ja järelhindamiseks Tallinnas, Kuressaares, Viljandis ja Narvas) ning andmekogumiseks vajalike juhiste ja vormide koostamiseks.

2026. aastaks planeeritud mõjude hindamise kulud sisaldavad alkoholsete jookide testostlemist ning festivalidel ja teistel meelelahutusüritustel osalemise kulusid alkoholi kättesaadavuse testostlemise eesmärgil ning andmete analüüsi ja raporti koostamise kulusid meelelahutuasutuste töötajate hulgas alkoholsete jookide kättesaadavuse baastaseme või hetkeseisu määramiseks.

2026. aastal on sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise muudeks kuludeks planeeritud **20 000** eurot.

Tegevuse 2.3 elluviimiseks 2026. aastal kulub 148 524 eurot, millest 8820 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.4. Toetatav tegevus 2.4: Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks

1.4.1. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmudeli katsetamiseks ja arendamiseks otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.4.1.1)

Kohalike omavalitsuste arenguprogrammi turvalisuse tegevusmodeli katsetamise ja arendamise (*edaspidi* KOV arenguprogramm) otsest personalikulu (KOV koordinaatorite sh valdkonnajuhtide palgakulu) on 2026. aastaks planeeritud I vahetuse TAP KOV-ides **10894,63 eurot** (Kohtla-Järve 3345 eurot; Viljandi linn 936,60 eurot; Rapla vald 2007 eurot; Saarde vald 1692 eurot ja Elva vald 2914,03 eurot). 2026. aastal on TAP II vahetuse KOV-idele kes on 2025. aastal toimunud avaliku konkursi tulemusena valitud osalema KOV arenguprogrammis kavandatud otsesest personalikulu, **89808,27 eurot** (Hiiumaa vald 8000 eurot, Kanepi vald 13356 eurot, Lääne-Nigula vald 7727,27 eurot, Mustvee vald 12000 eurot, Paide linn 12 000 Rakvere linn 12000 eurot, Valga vald 10000 eurot, Võru linn 14725 eurot).

Kohalike omavalitsuste arenguprogrammi turvalisuse tegevusmodeli katsetamiseks ja arendamise otsesteks personalikuludeks on 2026. aastaks kokku planeeritud **100702,90 eurot** millele lisandub **15105,44 eurot** kaudseid kulusid (15% otsestest personalikuludest).

1.4.2. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmodeli katsetamiseks ja arendamiseks muud kulud (eelarve tabeli rida 1.4.1.2)

Turvalisuse tegevusmodeli rakendamiseks, KOV turvalisuse tegevuskava tegevuste elluviimiseks ja kogemuste jagamiseks on koosolekute, seminaride, koolituste, ennetussekumiste (sh turvalisuse tegevuskava elluviimisel ekspertide kaasamisel ekspertide tasu ja koolituskuludeks), õppereiside (EL liikmesriikides transpordi, majutuskulu, päevarahade jm sellega seonduva) ja õppuste korraldamiseks, kohaliku tasandi KOV arenguprogrammi teavitustegevuseks ning uuringute, küsitluste ja analüüside läbiviimiseks kavandatud **82 452,35 eurot** TAP I vahetuse KOV-ides (Tallinna linn 30176,91 eurot; Narva linn 2841,71 eurot; Kohtla-Järve linn 13598,80 eurot, Viljandi linn 5356,72 eurot, Rapla vald 7377,19; Saarde vald 19118,95 eurot ja Elva vald 3982,07 eurot) ja TAP II vahetuse KOV-ides 2026. aastal **20 016,85 eurot** (Hiiumaa vald 8000 eurot, Kanepi vald 3150,60 eurot, Lääne-Nigula vald 3500 eurot, Mustvee vald 2900 eurot, Paide linn 500 eurot, Rakvere linn 0 eurot, Valga vald 1400 eurot, Võru linn 566,25 eurot) .

Arenguprogrammis osalevate KOV-ide juhendamise, toetamise ja nõustamise teenuseks (turvalisuse tegevusmodeli tulemuslikuks läbimise eesmärgil) on elluviija kuludena on kulusid planeeritud 2026. aastasse **40000 eurot**. Vastava teenusepakkuja hange on elluviija poolt läbi viidud 2025. aastal. Turvalisuse arenguprogrammi mõjude hindamiseks on kavandatud **34000 eurot**. Elluviija on planeerinud täiendavateks ekspertide kaasamise ja kogemuste vahetamise seminaride kuludeks KOV-ide arenguprogrammi toetamise eesmärgil sh I vahetuse TAP KOV-idele vajadusel jätkutoe pakkumiseks ning seotud materjalide keeleteoimetamisel **16000 eurot**.

KOV arenguprogrammi muudeks kuludeks on 2026. aastaks kokku planeeritud **192469,20 eurot**.

1.4.3. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.4.2.1)

2026. aastaks kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamiseks otsest personalikulu ei ole planeeritud.

1.4.4. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.4.2.2)

2026. aastaks on planeeritud maakondade turvalisuse nõukogude 2026. aasta tööplaanide alusel võrgustikutöö edendamiseks, võtmeisikute, omavalitsusliitude, arenduskeskuste, kohalike omavalitsuste, ministeeriumide regionaalsete talituste esindajate ja kaasatud osapoolte esindajate koolituste, nõupidamiste ja koostööseminaride, õppe- ja infopäevade, koosolekute ning maakondlike konverentside, õppereiside (sh välisõppereiside) ja õppuste korraldamiseks (sh toitlustamise, majutamise, transpordi- ja seminarikulud) **62 000** eurot.

Maakondlike turvalisusealaste võrgustike edendamisel avaliku arvamuse kujundamiseks ja teavitustöö tegemiseks (ajalehtedes laiema turvalisuse teemaga seotud temaatiliste artiklite avaldamine ning temaatiliste trükiste ja väikevahendite kujundamine ja tiražeerimine) on planeeritud **8000** eurot.

Üleriigiliseks kogemuste vahetamiseks on kavandatud seminaride, koolituste (sh välisõppereiside) ja infopäevade (sh toitlustamise, ruumi rendi, majutamise, transpordi- ja seminari kulud) ning vajadusel välisveebis teavitamiseks ja kogemuste vahetamiseks keskkonna loomiseks teavituskuludena **30 000** eurot

Tegevuse 2.4 elluviimiseks 2026. aastal kulub 408277,54 eurot, millest 15105,44 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.4.5 Projekti personalikulu horisontaalne kulukoht (eelarve tabeli rida 1.4.3)

2026. aastaks on planeeritud projektijuhi palgakuludeks **58 000 eurot**, millele lisandub 8700 eurot kaudseid kulusid (15% otsestest personalikuludest).